NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

SIKKERHET I EN USIKKER TID

Oslo kommune

Oslo
Fredag 3 februar 2023

Fagdirektør Roar Thon

NSM

- **Digitale trusler og risiko øker**
- **Kompetanse er mangelvare!**
- **Kostnadene ved sikkerhet er *«cost of doing business»***
- **Selv om det er investert mye i sikkerhet, kommer det likevel å skje noe!**

Klipp: NRK 1967

NSM
I 2008 var tallet 4!
MEN FORSVANT DE KRIMINELLE?
I 1999 ble det begått 73 ran mot postfilialer, banker og verditransporter.
Bilde: Nasjonalbiblioteket

NSM
De ble digitale!
Illustrasjoner: Colourbox

NSM

«Samfunnets evne til å få full effekt ut av ny teknologi og digitaliserte tjenester er avhengig av innbyggernes **tillit** til at teknologien er trygg, sikker, og at den fungerer når vi trenger den»

Sitat: Roar Thon – NSM

NSM

Amedia utsatt for dataangrep – ingen papiraviser i morgen

Informasjon om ansatte lekket:

Hackere driver med «dobbel utpressing»

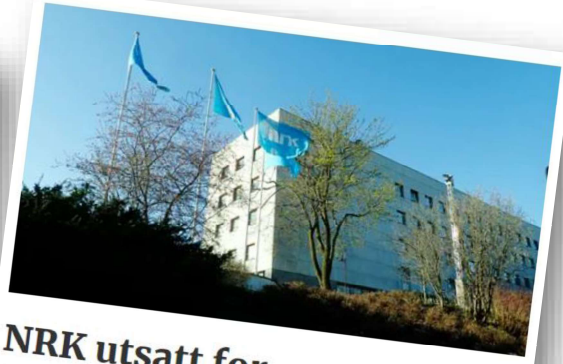

NRK utsatt for hackerangrep

Dataangrepet i Nordland:

8.000 elever står uten datatilgang før skole-start

Vi beklager at varer fra Gilde og Prior er utsolgt.

Dette skyldes et alvorlig dataangrep på Nortura. Vi håper situasjonen bedrer seg i løpet av få uker.

coop

Norsk lokalavis ble hacket – systemet løp løpsk og begynte å kreve inn penger

Hackerne som angrep Volue, forberedte seg i flere uker før de slapp løs skadevaren

Leverandøren av programvare til kraftselskap, vann og avløp og annen kritisk infrastruktur ble rammet av et målrettet angrep.

Øverbygd Elektro utsatt for løsepengevirus: – Kan være inngåtte avtaler som er gått i glemmeboken

Klipp: NRK/VG/DN/DIGI/COOP/NYE TROMS

NSM

Svindlerne endret én bokstav i epost-adresse og stakk av med million-depositum for norsk fisketråler

Fremskrittspartiet utsatt for dataangrep

Flere aviser utsatt for dataangrep

Hamar Arbeiderblad har i morgentimene vært utsatt for et dataangrep. Det samme gjelder Totens blad, Gjøviks blad og Stangeavisa.

Stort dataangrep mot norsk ingeniørselskap

Hackargruppa hevdar dei har 2000 gigabyte med sensitiv informasjon som dei vil publisere viss selskapet ikkje innfrir kravet.

Oppdrettsleverandøren Akva Group kreves for løsepenger i dataangrep

Selskapet bekrefter mandag ettermiddag at de blir krevd for løsepenger i dataangrepet som setter deler av deres systemer ute av spill.

DATAANGREP

Norsk bilforhandlerkjede hardt rammet av cyberangrep

Minst 30 bilbutikker står uten fungerende IT-system.

SISTE

Hurtigruten rammet av omfattende dataangrep

Finans

To norske selskaper har tapt til sammen 130 millioner kroner på e-postsvindel

Organiserte kriminelle miljøer har tappet to norske bedrifter for millionsummer med falske e-poster.

Dette er beskjeden fra hackerne: «Viktige dokumenter er klare til å avsløres»

Sbanken utsatt for dataangrep

Klipp: E24/VG/NRK/DN/DIGI/OPPLAND ARBEIDERBLAD/STAVANGER AFTENBLAD

NSM

Russiske hackere angrep vannsystemet i Drammen

DATAINNBRUDD

DNV-angrepet: 1000 skip var offline etter utbrudd av kryptovirus

Hackere slo til under årets første helg. Ble ikke oppdaget før dagen etterpå.

Rec Silicon rammet av hackerangrep

Utsatt for nytt dataangrep

Populær passordtjeneste etter hacking: Angriperne fikk tilgang til passordhvelv

Blir angrepet 100.000 ganger årlig

Hackere krever løsepenger av entreprenørselskap

Klipp: DIGI/VG/TV2/NRK/DN

NSM

CYBERANGREP ER BLITT HVERDAGSKOST

Bilde: NSM

NSM

- **Gapet øker** mellom trusselen og sikkerhetsnivået i norske virksomheter og samfunnsfunksjoner.
- Cyberoperasjoner rammer i økende grad **flere mål** samtidig, på tvers av sektorer og sårbarheter i verdikjeder utnyttes **mer målrettet**.

NSM

- Det er **store mørketall** om alvorlige sikkerhetstruende hendelser i Norge.
- Det grunnleggende sikkerhetsnivået i norske virksomheter er **for lavt**.
- Sikkerheten i IKT-systemene **må styrkes**. Alle virksomheter må korrigere tekniske sårbarheter.

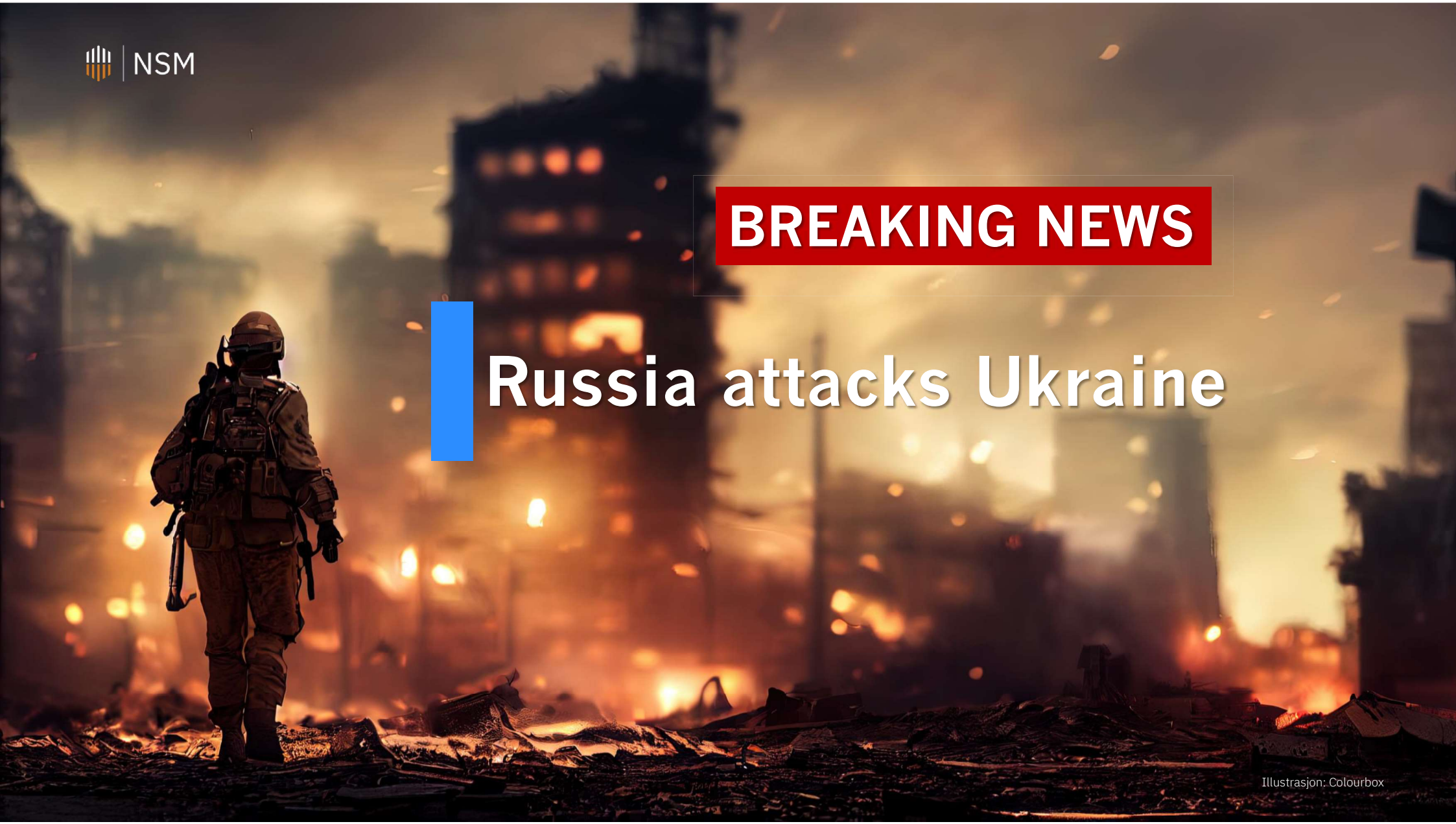
NSM
BREAKING NEWS
Russia attacks Ukraine
Illustrasjon: Colourbox

NSM

• SISTE

Dagbladet:

Russisk hackergruppe varsler angrep mot Norge – BankID rammet

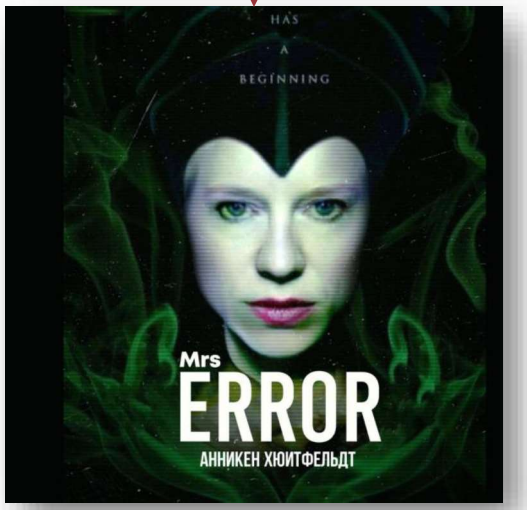

Russland anklager Norge for brudd på Svalbardtraktaten

- Det kommer flere angrep

Massivt angrep mot norske nettsider

Hackere truer Stoltenberg

Advarer etter dataangrepet

Klipp: DAGBLADET/VG/DIGI/NSM

NSM

Russia started attacking Norway - Cyberattack and hacking a lot of big goverment websites, BankID, Altinn, Nav and everything is down.

12:55 PM · Jun 29, 2022 from Stavanger, Norway · Twitter for Android

«Manglende kunnskap og kompetanse i befolkningen gir et godt spillerom for å skape usikkerhet, uro og bekymring når slike hendelser inntreffer»

Roar Thon 2022

Klipp: DN/VG/TV2/TWITTER

NSM

NÅ: Russiske hackere truer norske sykehus

NÅ: Russiske hackere truer norske sykehus

SISTE: Russisk hackergruppe truer norske sykehus

мед учереждения Норвегии:
https://www.ahus.no/ – Университетская больница Акерсхуса
https://sykehuset-innlandet.no/ – Больница Эльверума
www.helse-forde.no/ –Центральная больница Ферде
https://www.avantihospital.no/ – Приватсыкехусет Хеугесунн
https://vestreviken.no/ – Ringerike Hospital
https://stolav.no/ – St. Olav's University Hospital
https://www.sthf.no/ – Skien Hospital
https://helse-stavanger.no/ – Stavanger University Hospital
https://www.siv.no/ – Tønsberg Hospital
https://unn.no/ – University Hospital of North Norway

Klipp: VG/TV2/TELEGRAM

NSM
«Statlig etterretning og kriminelle aktører utgjør de største digitale truslene mot Norge» ETJ/PST/NSM
Stjele
Endre
Hindre
Påvirke
Illustrasjon: Colourbox

NSM

Illustrasjon: Colourbox Klipp: VG/NRK/TV2/DN

NSM
KONFIDENSIALITET
INTEGRITET
TILGJENGELIGHET
Illustrasjon: Colourbox

NSM
HVA ER DET VERSTE SOM KAN SKJE MEG?
“Noen” uten lovlig tilgang har lest pasientjournalen min
KONFIDENSIALITET
“Noen” har ulovlig endret min informasjon
INTEGRITET
“Noen” har tatt over all kontroll av informasjon, systemer og utstyr
TILGJENGELIGHET
Bilde: Roar Thon

NSM

Forstå kompleksiteten

Forstå konsekvensene

Forstå helheten

Tekst: Roar Thon - NSM
Illustrasjon: Colourbox

NSM

HAR VI UTVIKLET OSS I TAKT MED TEKNOLOGIEN?

Illustrasjon: Midjourney/Roar Thon

NSM

OSLO/BÆRUM
Herre, 56 år, ønsker å bli kjent med konservativ kvinne på samme alder.
34978

Klipp: Telemuseet/Postmuseet/Industriarbeidermuseet

NSM

Illustrasjon: Colourbox

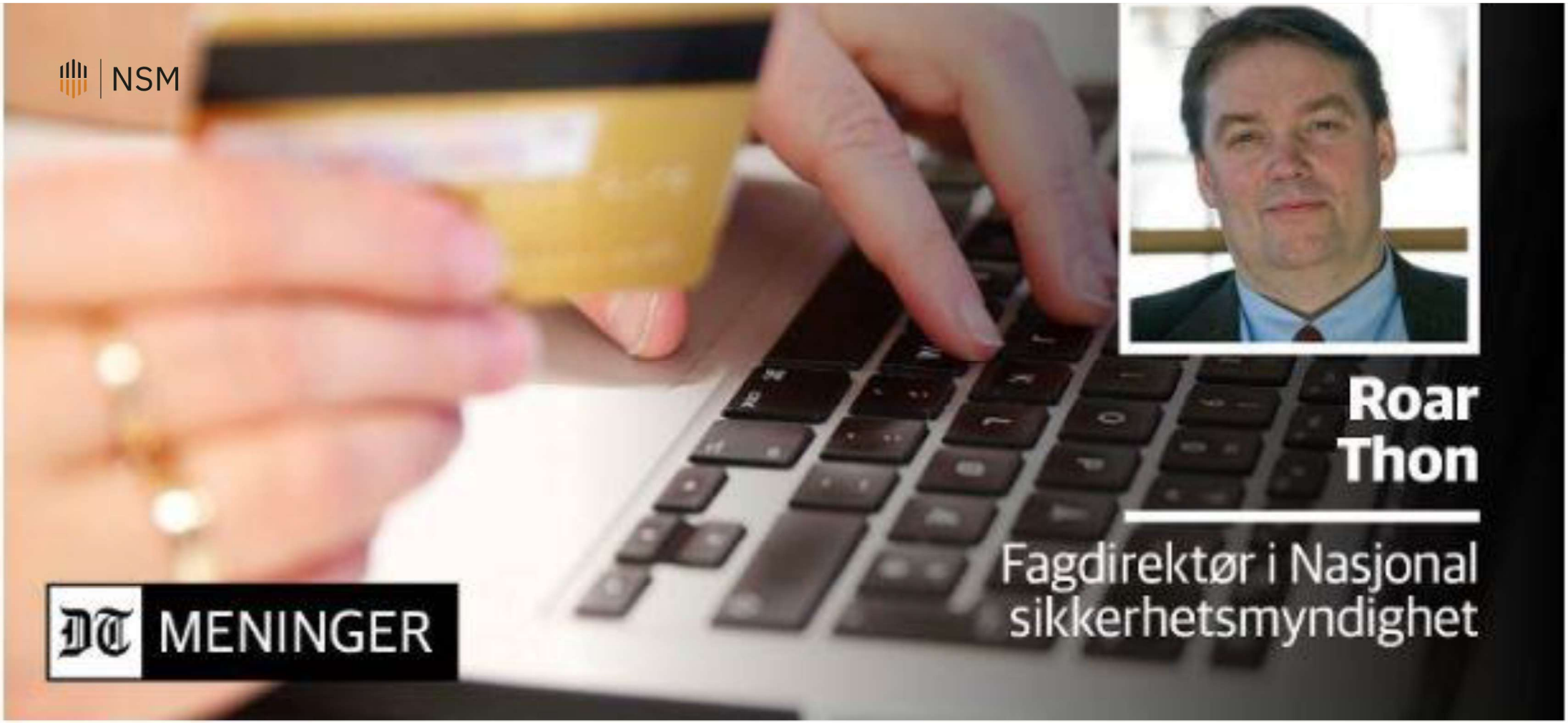

Sjelden blir jeg mer fortvilet når jeg får spørsmålet, «kan dette skje i Drammen også?»

Klipp: Drammens Tidende

NSM

TILFELDIG

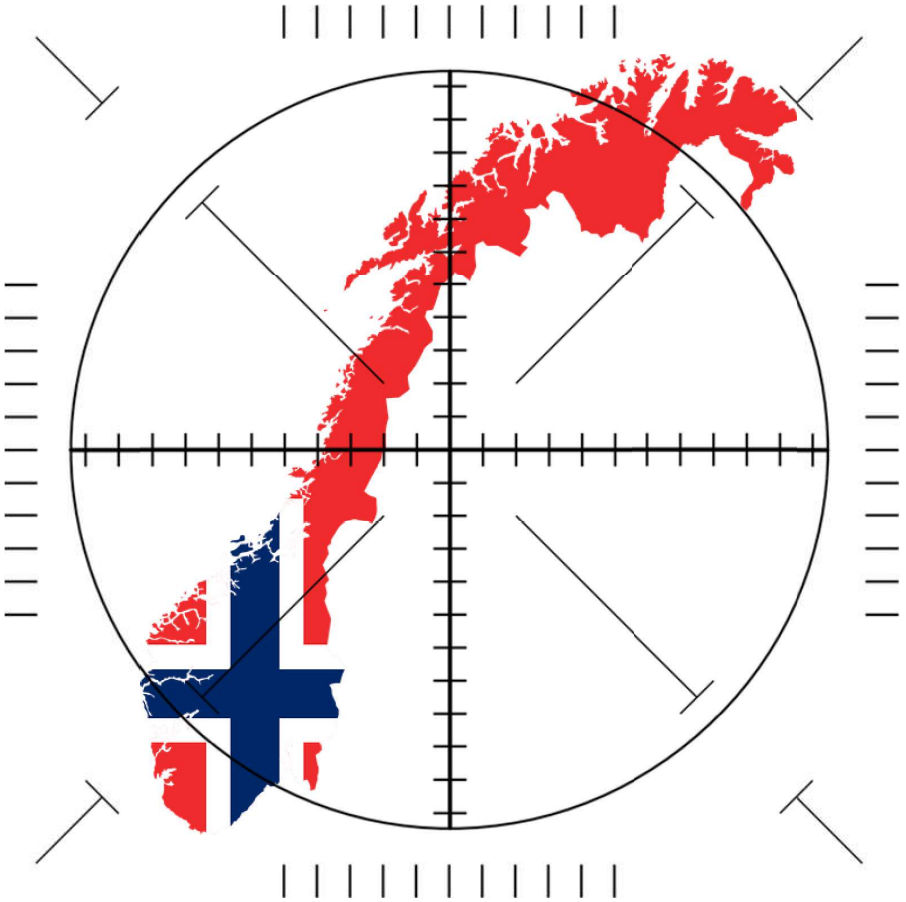

MÅLRETTET

FORDI DET ER MULIG

Illustrasjon: Colourbox

NSM

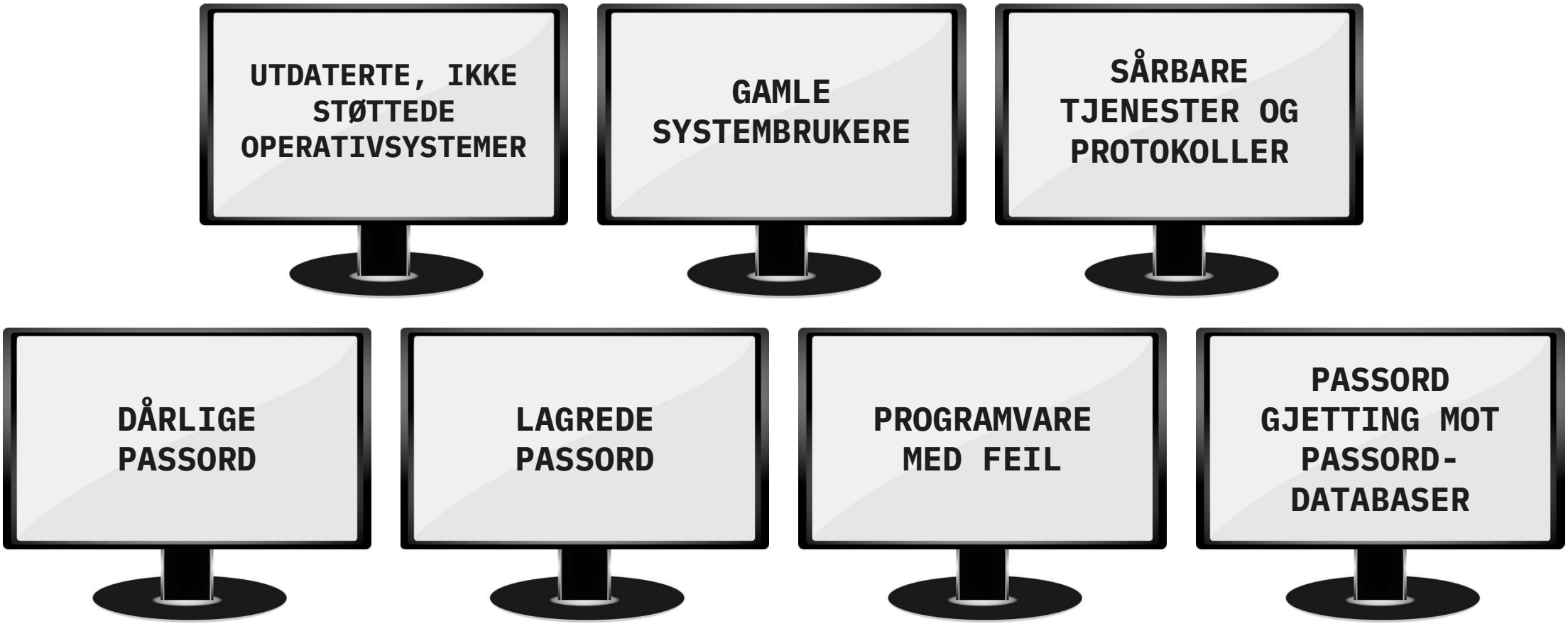

Illustrasjon: NSM

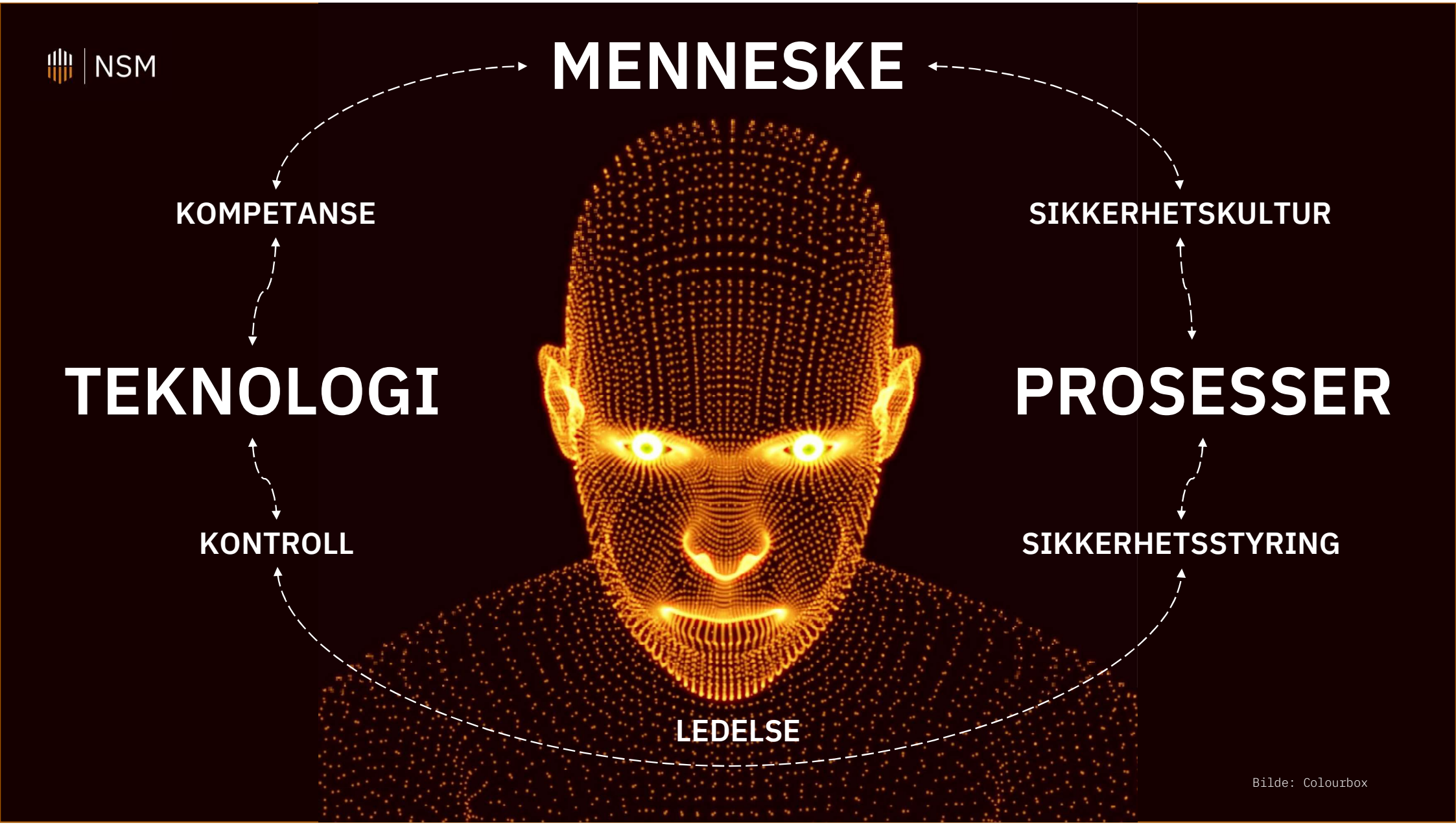
NSM
MENNESKE
KOMPETANSE
SIKKERHETSKULTUR
TEKNOLOGI
PROSESSER
KONTROLL
SIKKERHETSSTYRING
LEDELSE
Bilde: Colourbox

NSM
LEDERE MÅ STYRE OG LEDE PÅ SIKKERHET!
Bilde: Colourbox

NSM

Toppledere mer bekymret for IT-sikkerhet enn før

NSM

NSM er bekymret for …

… at det er ikke er gjennomført gode nok risikovurderinger

… at beslutning om teknologiinvesteringer ikke er tatt av øverste ledelse

… at øverste ledelse ikke forstår hva teknologiinvesteringer innebærer og/eller har for stor risikoappetitt

Illustrasjoner: Colourbox

NSM

> «Det kreves ledelse, det kreves jevnlig, drit kjedelig oppfølging.»

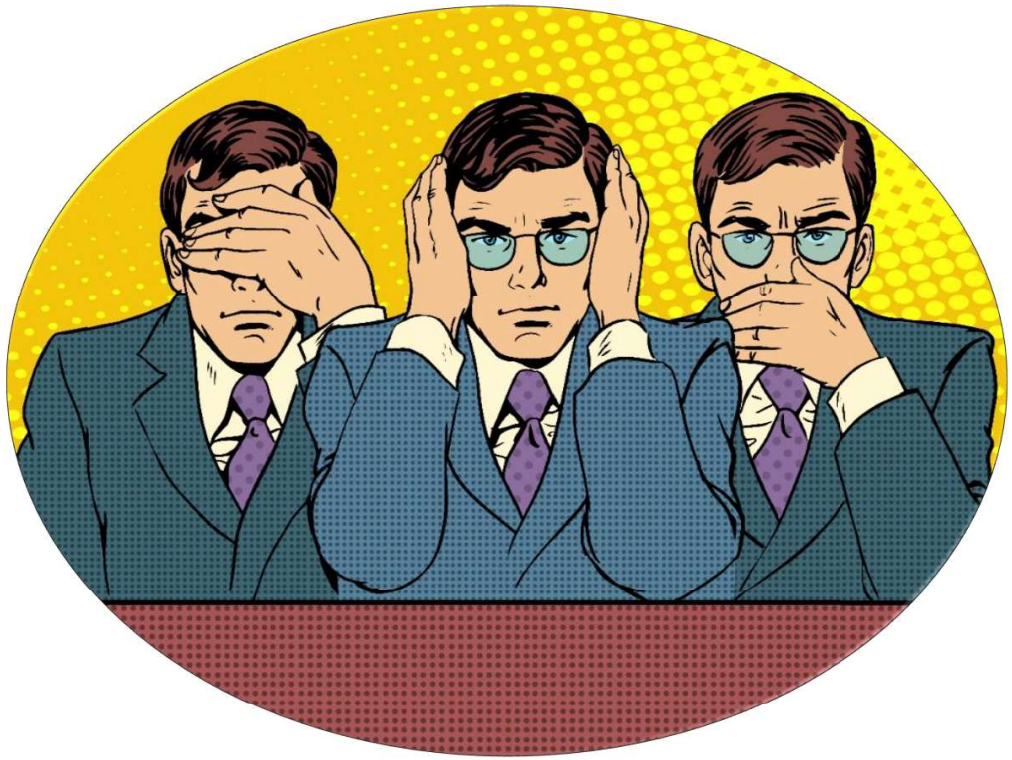

Illustrasjon Colourbox/Klipp: DIGI/NSM

NSM

Tegn på en god sikkerhetskultur:

Sikkerhet er en strategisk faktor for ledelsen og ikke bare et spørsmål om teknologi.

Sitat Roar Thon/NSM - Illustrasjon: Colourbox

NSM

Tegn på en god sikkerhetskultur:

En forståelse av at sikkerhet spiller en betydelig rolle for å nå virksomhetens mål.

Sitat Roar Thon/NSM - Illustrasjon: Colourbox

NSM

Tegn på en god sikkerhetskultur:

Trusler, sårbarheter og risiko er noe som diskuteres kontinuerlig i takt med virksomhetens utvikling.

Sitat Roar Thon/NSM - Illustrasjon: Colourbox

NSM

Tegn på en god sikkerhetskultur:

De ansatte får vite om hva virksomheten utsettes for og hvordan de kan bidra for å beskyttes virksomhetens verdier.

Sitat Roar Thon/NSM - Illustrasjon: Colourbox

NSM

Tegn på en god sikkerhetskultur:

Ansatte inkluderer sikkerhet som en del av sine daglige oppgaver.

Sitat Roar Thon/NSM - Illustrasjon: Colourbox

Bilde: Colourbox

NSM
NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET
NASJONALT CYBERSIKKERHETSSENTER
NSM
Risiko 2022
Økt risiko krever økt årvåkenhet
NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET
NSMs Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet
versjon 2.0
NSM
Nasjonalt digitalt risikobilde 2022
ERROR

NSM

«Vi har omorganisert oss en rekke ganger, men vi har heldigvis ikke endret oss»

RISIKOTREKANTEN

- VERDIER
- TRUSLER
- SÅRBARHETER

Illustrasjon: Colourbox

NSM

Gjør noe med det dere kan gjøre noe med selv…

Illustrasjoner: Colourbox

NSM

PROBLEMET MED Å TRO AT VI LEVER I KARDEMOMME BY…

ER AT VI IKKE LEVER I EN KARDEMOMME VERDEN

Roar Thon - 2008

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

FOREDRAG

2023
017

Totalt
1750

Fagdirektør
Roar Thon

NSM

Tlf. 67 84 40 00
www.nsm.no

NSM
En podkast om sikkerhet, mennesker, teknologi og samfunn.

LYTT TIL
NSM
PODCAST

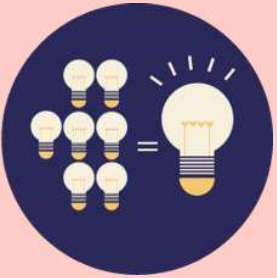

Trusselbildet og sikkerhetskultur

Trusselbildet

- **Hva tror du utgjør den største trusselen mot din virksomhet?**
- **Har dere hatt informasjonssikkerhetshendelser hos dere, i så fall lærte dere noe som du vil dele?**

Sikkerhetskultur

- **Hvordan jobber dere med å bygge kultur, og da spesifikt sikkerhetskultur hos dere?**